

Sobota

Uredništvo in upravništvo Kranj, Bleiweisova 7 — Ček. rač. št. 17.497 — Rokopisi se ne vračajo
Izhaja vsako soboto — Naročnina meseč. din 4.—, četrlet. din 12.—, pollet. din 23.—, celolet. din 45.— — Inserati po tarifi

LETO II.

KRANJ, 6. AVGUSTA 1938

STEV. 32.

USTAVA KRALJEVINE
JUGOSLAVIJE

§ 4. Državljanstvo je v kraljevini eno. VSI DRŽAVLJANI SO PRED ZAKONOM ENAKI. Vsi uživajo enako zaščito oblastev.

ZAKON O TISKU

§ 1. Tisk je svoboden. Svoboda tiska sestoji iz tega, da se neovirano izražajo misli v novinah ali drugih tiskanih predmetih...

Slovenci v Ameriki

Razgovor z ameriškim izseljencem g. Ily Bratino

Razdrapanje razmere med ameriški izseljenci, ki se najbolj občutijo v vseh izseljeniških društvih tako kulturnih, telovzgojnih kakor gospodarskih, izvirajo predvsem iz pomanjkanja dotoka mladih sposobnih voditeljev, ki pa jih ni, kajti naša mladina postaja zaradi večnih sporov, ki izvirajo še iz stare domovine, anacijonalna. Da rešimo, kar se rešiti da in da se zgradijo našim narodnim organizacijam trdne osnove, je nujno potrebna oficijelna pomoč države.

Kaj potrebuje naš narod v USA?

1. Naš narod nujno potrebuje socialno zaščito. 2. Kulturni razvoj naših naselbin potrebuje narodnih delavcev. 3. Naš narod potrebuje poučevanja domačega jezika in strokovno šolstvo.

Vse te zahteve bi se dale uresničiti edinole s pomočjo države, ki naj bi z dejanji ustvarila med izseljenci zupanje do voditeljev in ustanov države, ki bi v teh čutili resnično pomoč, ne pa izkoriščanja, kot se je to do sedaj večkrat pokazalo. Edino na ta način bi zopet pridobili tudi mladino v naša društva, ker bi bila ponosna na delo svojih rojakov.

Socialna zaščita bi se nudila predvsem telesno poškodovanim delavcem, ki bi se jim moralo zagotoviti izplačilo odškodnine. Ti pohabljeni se sedaj zatekajo k izkoriščevalnim pravnim zastopnikom, ki jih opeharijo in končno se izseljenci delanezmožni vrnejo domov brez denarja in obremenjujejo občine. Možno je to edino le zaradi nezadostne zaščite od strani države, ki ima danes za vso Ameriko in Kanado enega uradnika — izseljeniškega komisarja. Z malenkostnimi stroški bi država lahko preskrbela poškodovancem odškodnino in ne bi bili tako primorani živeti na stroške države oziroma občine, ne glede na to, da bi se poškodovane vzdrževal v domovini sam in ne bi bil primoran beračiti. Obenem pa bi se zavedal, da ni v breme skupnosti in da je vreden član človeške družbe.

Sem spada tudi ureditev preselitve naših izseljencev — rudarjev — iz krajev, kjer so rudniki že izčrpani ter so vsled tega naši izseljenci postali brezposelni, v kraje, kjer se odpirajo novi rudniki. Iz Minnesotte, kjer so železni rudniki izčrpani, bi se morali naši izseljenci preseliti v Alabamo, kjer so otvorjeni novi rudniki, toda s preselitvijo so zvezani ogromni stroški, poleg tega pa naši ljudje ne poznajo razmer in tu bi jim moral zopet priskočiti na pomoč komisar z nasveti in podporo. Jasno je, da je važno to tudi za državo. Saj pošiljajo ti ljudje prve pa tudi druge generacije denar še vedno domov. Tako pa živijo naši ljudje v barakah okoli zapuščenih rudnikov in se preživljajo kakor vedo in znajo.

Potrebno bi tudi bilo, da se zaščiti naše izseljeniško delavstvo pred „podpornimi jednotami“, ki se danes protipravno poslužujejo izplačilnih fondov v slučaju, da delavec zaradi odpusta ne plačuje predpisanega zneska zavarovalnine. Tako izgubljajo

delavci svoja težko prigarana mnogoletna vplačila. Toda ne samo to, da izgubijo delavci svoj denar, tudi podpirne jednote izgubljajo na svoji solidnosti, ker se polastijo zneskov, ki so po zakonih nekaterih držav zaščiteni, čeprav preneha zavarovanec s plačevanjem zavarovalnine zaradi odpusta, bolezni itd in ne zaradi smrti. Tako je poslovanje podpornih jednot ogroženo zaradi nesposobnih voditeljev jednot, ki si še nadalje prilaščajo izplačilne fonde kljub številnim izgubljenim tožbam pri najvišjem sodišču. Razumljivo je, da ljudje v te zavode nimajo več zupanja, zato bi bilo potrebno, da nepravilno ravnanje solidarno z vodstvom podpornih jednot uredi ekonomsko izobražen in vsestransko uvideven komisar, ki bo spravil poslovanje v sklad z zakoni in tako zaščitil zavarovance.

Jubilejni fond za obrambo države

Do konca julija je bilo nabranih nad 400 milijonov čeških kron prostovoljnih prispevkov za narodno obrambo. Število darovalcev večjih firm, katerih hitlerjanska usmerjenost je notorična, je odbor enostavno odklonil, ker je bilo jasno, da ta nepričakovana radodarnost izvira le iz strahu pred bojkotom izdelkov tistih tovarn, ki skrivaj ali javno podpirajo hitlerjansko propagando.

Kakor je znano, se je z zbiranjem tega obrambnega fonda pričelo takoj po 21. maju t. l.

Kdo financira Henleina?

Poljski list „Polonia“, ki izhaja v Katovicah objavlja na čelu lista izvorno poročilo o „zakulisnem delovanju Henleinovcev.“ Rajh plačuje trgovskim firmam za podpiranje iredente. Gre v prvi vrsti za firmo Schicht v Ustju nad Labo. Ta firma je podarila osem milijonov za obleke in oborožitev henleinovskih udarnih čet (Ordner!), daje tem četam na razpolago vse avtomobile in je postavila na lastne stroške ogromne neonreklame za Henleinovo stranko v vseh krajih v okolici mesta Ustje nad Labo. Firma Schicht je bila vedno ultragermanska. Po svetovni vojni je postala zatočišče bivših avstrijskih višjih oficirjev. Ko se je stavila na razpolago hitlerjevcev, ji je bilo povzeto podpiranje iredente na Čehoslovaškem. — Umetna mast „Ceres“, „Vitello“ in „Visan“; zobni pasta „Odol“ in „Kalodont“; kozmetični pripomočki „Elida“ in „Mercur“; sveče „Apollo“; mila „Schaponia“ in „Jelen“ — to vse žrtvuje firma Schicht v državi, ki je najbolj ogrožena po nemškem imperijalizmu, za propagando bojnega nemštva. Čehoslovaki bojkotirajo zgoraj imenovane izdelke, toda bojkot te firme je težko izvedljiv, ker na teh izdelkih ni navedena firma, ampak nosijo samo napis „čehoslovaški izdelek“, da bi bili kupci zapeljani v zmotu.

Tako katoviška „Polonia“ o firmi Schicht iz Ustja na Labi. Kakor znano obstoja tudi v naši državi podjetje Schicht — Lever v Osijeku; zato smo radovedni, če in kakšne zveze obstojajo med temi dvema podjetji.

Dvajset let Jugoslavije

V Mariboru se bodo zbrali v nedeljo 14. avgusta desettisoči Slovencev, pripadniki vseh organizacij, društev in strank brez razlike, da praznujejo 20-letnico obstoja Jugoslavije. Naša želja je, da bi bil tudi z Gorenjske obisk čim večji.

V sprevedu v nedeljo dopoldan bodo korakali Sokoli, fantje, gasilci, organizirani delavci, vojni dobrovoljci, skavti, pevski in kulturna društva. Pričakujemo z vso gotovostjo, da bodo složno in skupno manifestirali za skupno stvar, da bodo ta dan padle vse družabne in politične razlike, da bodo tisoči v sprevedu vedeli samo eno: da so Slovenci in da hočejo izkazati pripravljenost braniti Jugoslavijo.

Ali smo čez noč spremenili svoje mnenje, da hočemo sedaj skupno nastopiti — brez vseh pridržkov — z vsemi strankami in vsemi organizacijami?

Ne! V notranjih državnih vprašanjih imamo različne poglede. Mi zastopamo prej ko slej stališče demokracije in svobode. Nadalje vemo, da so v gospodarstvu potrebne nove, pravičnejše smeri in mere. Smo zato, da delavci dosežejo boljše eksistenco. Hočemo politiko, ki bo ščitila in zavarovala življenje revnih slojev narodov Jugoslavije. Za vse to smo in pri tem ostajamo.

V vprašanju obstoja in samostojnosti naše Jugoslavije pa ni pridržkov! Pridružujemo se manifestacijam in delu vseh onih, ki so za enotno, močno, neodvisno svobodno Jugoslavijo!

Mnogo borb so imele med seboj razne stranke v državi; še so nasprotstva med posameznimi narodi, čisti napak je napravljenih, zlasti v drugem desetletju obstoja Jugoslavije. V marsičem se naša pričakovanja v novi državi Jugoslaviji niso izpolnila, dostikrat smo bili, posebno Slovenci razočarani.

Sedaj ob 20-letnici delamo bilanco.

Sabotaža štiriletke

Porotno sodišče v Düsseldorfu je obravnavalo te dni slučaj, ki ga nacional-socialistična pravica uvršča pod paragraf o „sabotaži Göringove gospodarske štiriletke“ in katerega je glasom obtožnice zagrešil neki v düsseldorfski tovarni strojev zaposleni ključavničar s tem, da je navodno poškodoval stružnico, pri kateri je imel opraviti. Zadeva zgleda po poročilih rajhovskih listov sledeče:

Obtoženi ključavničar je odpovedal navedenemu podjetju službo, ker vsled prenizke mezde ni bil zadovoljen s svojo zaposlitvijo; ker pa je po nacional-socialistični zakonodaji prepovedano zapustiti svojo službo iz takih ali podobnih vzrokov, je Urad dela to odpoved razveljavil in ključavničar je moral tako ostati še nadalje v tovarni. Zato je poskušal s hitrejšim delavnim tempom zaslužiti višjo akordno mezdo. Pri tako pospešenem delu pa je stružnica vsled prebrzega vključenja v kratkem času

dvakrat odpovedala in morala v popravilo.

Kljub temu zagovoru, katerega verjetnost je bila po pričah potrjena, je bil obtoženi, ki se je moral zagovarjati tudi radi politične sabotaže štiriletke, katere pa ni bilo moči dokazati, obsojen na 3 mesece težke ječe — in pravici je zadoščeno.

Nevmešavanje

Od začetka zadnje republikanske ofenzive ob Ebru — torej v pičlih desetih dneh — so republikanci ujeli kakor poroča Havas 42 nacionalističnih pilotov, ki so se s pomočjo padobranov rešili iz uničenih ali sestreljenih avijonov. Med vsemi 42 piloti je en sam Španec. Katerim narodnostim pripada ostalih 41 „Havas“ sicer ne poroča, ve pa vsakdo, kakšni in čigavi prostovoljci so.

Le angleški zunanji minister lord Halifax si o tej uganki gotovo ni na jasnem.

UDELEŽITE SE **SOKOLSKEGA NASTOPA V STRAŽIŠČU** V NEDELJO 7. AVGUSTA

Državni svet o razrešitvi del. zaupnikov pri KID na Jesenicah

Državni Svet Kraljevine Jugoslavije
28734/37, 17. VI. 1938 Beograd.

V imenu Njeg. Vel. Kralja Petra II. je
DRŽAVNI SVET

v II. oddelku, ki ga sestavljajo predsednik oddelka dr. Josip Barić, podpredsednik Državnega sveta, člani: Vojislav Nikolić, dr. Fran Svetek, Vladimir Hajduk-Veljković, Radivoj Nikolić in tajnik Filip Munk, po tožbi Kralja Ignacija, Čelesnika Joža in Stražišarja Viktorja, ki jih zastopa dr. Ivo Štampihar, odvetnik na Jesenicah proti razpisu ministra soc. politike in ljudskega zdravja v Beogradu od 16. I. 1937, St.št. 94.880/36, s katerim je bila zavržena njihova pritožba proti odločbi kraljevske banke uprave v Ljubljani — nadzorstva dela št. 28183/36, glasom katere prenehajo njihovi mandati delavskih zaupnikov pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah, na osnovi čl. 17 in 34 zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih ter z ozirom na zakon o taksah, z dne 17. VI. 1938

razsodil:

Uniči se razpis ministra soc. politike in ljudskega zdravja St.št. 94880/36 z dne 16. I. 1937.

Razlogi:

Potem ko je proučil tožbo, napadeni razpis in ostale spise, ki se nanašajo na ta predmet, kakor tudi odgovor ministra na tožbo, dostavljen s pismom z dne 4. VI. 1937 St.št. 44885, je našel Državni svet:

Po drugem odstavku š. 112, t. d. zakona o varstvu delavcev preneha mandat delavskih zaupnikov pred določenim rokom radi težke prekršitve dolžnosti, če je s tem nastala nevarnost za življenje, zdravje in druge važne koristi zaposlenih delavcev ali samega podjetja. O vprašanju, ali je bila izvršena težka prekršitev dolžnosti, odloča pristojno nadzorstvo dela. Iz tega, ker izda odločbo o obstajanju težke prekršitve dolžnosti pristojno nadzorstvo dela, izhaja brez dvoma, da je nadzorstvo dela dolžno neposredno s svojimi organi izvršiti postopanje in ugotoviti prekršitev dolžnosti s strani delavskih zaupnikov.

Sele po izvršitvi tega postopanja sme izdati odločbo.

Iz spisa tega predmeta se pa vidi, da nadzorstvo dela pri kralj. banki upravi sploh ni vodilo nobenega postopanja po svojih organih. V odločbi kralj. banke uprave se samo navaja, da je prekršitev dolžnosti ugotovljena, ne navaja se pa, da se je dognalo v postopanju, ki ga je izvedlo nadzorstvo dela samo. V napadenem razpisu je pa navedeno, da je prekršitev dolžnosti s strani delavskih zaupnikov ugotovljena od „pristojne oblasti.“ Ali pristojna oblast, namreč nadzorstvo dela ni izvedlo postopanja neposredno. Nasprotno, iz spisa sledi,

da je zahtevalo nadzorstvo dela poročilo od okrajnega glavarja v Radovljici in da je po tem poročilu, kakor tudi na podstavi poročila policijskih organov o sestanku delavstva zasnovo svojo odločbo. To je očito nezakonito, ker po navedeni odredbi zakona o varstvu delavcev nadzorstvo dela nima pravice, da tako postopa. Kakor že rečeno, bi bilo moralo nadzorstvo dela izvesti postopanje po svojih organih neposredno. Ker je nadzorstvo dela pri izdaji odločbe ravnalo protizakonito, ni smela biti taka odločba potrjena po napadenem razpisu. Iz teh razlogov je napadeni razpis uničen.

Predsednik II. odd.
podpred. Drž. sveta
Dr. Josip Barić l. r.

Tajnik: Filip Munk l. r.

Mezdno gibanje v tovarni „Semperit“ uspešno zaključeno

Iz „Delavske politike“ od 4. avgusta posnemamo: Kakor smo že poročali, je delavstvo tovarne „Semperit“ dne 10. maja t. l. potom svoje organizacije Splošne del. strok. zveze predložilo podjetju zahtevo po 20% povišanju mezd. Zahtevo je utemeljilo s tem, da so se podražile vse življenske potrebščine. Dne 17. maja so bila prva pogajanja, na katerih je podjetje odbilo vse zahteve delavstva. Tudi pri drugem pogajanju ni prišlo do sporazuma. Potem se je vršilo še eno pogajanje, ki ga je sklicalo sresko načelstvo, ki pa je ravnatoko poteklo brezuspešno. Dne 27. julija je po sporazumu med organizacijo SDSZJ in podjetjem zopet prišlo do pogajanj, pri katerih je bil v vseh spornih vprašanjih dosežen sporazum. Sestavila se je nova mezdna tarifa in se vnesle v zapisnik nekatere važne določbe, ki so sestavni del kolektivne pogodbe. Delavstvo so zastopali delavski zaupniki ter tajnik SDSZJ s. Jakomin. Doseženi so bili sledeči poviški:

Minimalne urne mezde za pomožne delavce: povišek 9.1%.

Minim. urne mezde v gumijevi stroki: povišek 10 do 25%.

Minim. urne mezde za mladoletne pomožne delavce: povišek 8 do 10%.

Minim. urna mezda za pomožne delavce: povišek 11.1%.

Minim. urne mezde delavcev, izučeni v gumijevi stroki: povišek 15%.

Plače profesionist: povišek 5.5%, po dveletni zaposlitvi pa 12.5%.

Nadalje je smatrati za velik uspeh organizacije, da se je doseglo 3 dni plačanega dopusta na leto za vse delavstvo, ki je nad dve leti zaposleno v tovarni. Važna pridobitev je, da se je s pogodbo izboljšalo določilo obrtnega zakona § 239, točka 9, ki pravi, da sme delodajalec odpustiti delavca brez odpovedi, če je več kakor 6 tednov bolan. Zlasti pa podjetje povdarja, da v teh slučajih ne bo odpuščalo onih, ki so v podjetju nad dve leti zaposleni. V bodoče se bo praznoval tudi 1. maj. V veljavi ostanejo vse do sedaj izvajane in nezapise pravice delavcev, kakor četrt ure plačane pavze za malice, 5 minut za umivanje itd. Ostale določbe kolektivne pogodbe ostanejo še nadalje v veljavi.

Uspeh, ki ga je doseglo kemično delavstvo tv. „Semperit“ potom svoje organizacije SDSZJ je vsekakor razveseljiv. Zlasti razveseljiv je še vsled tega, ker je bil dosežen v času, ko strokovni pokret preživlja takozvano krizo, katera je nastala radi

duševne depresije delavstva, ki je plod popolne brezbriznosti do vsake izobrazbe, deloma radi vladajoče reakcije, ki zatira vsako setev po trdi in pusti ledini... Ta uspeh naj bo v vzpodbudo tekstilnemu delavstvu, ki že dve leti ne kaže znakov življenja. Dve leti je že vsaka setev zastoj, kako daleč je še setev, ki je za vse delovno ljudstvo življenskega pomena.

Kdor se zanima za podrobnejšo višino mezd in točnejše delovne pogoje ter ostala izvajanja citiranega članka, ta naj si pobliže ogleda „Delavsko politiko“ št. 74. od 4. avgusta tega leta.

Letošnja žetev pšenice

Žetev pšenice je v glavnem končana. V kratkem bo nova pšenica prišla v mlino. Približen pregled donosa žetve je gotov. Žetev se ocenjuje kot dobra. Skupen pridelek bo znašal 2.3 do 2.5 milijona ton. S pšenico posejana površina obsega 2.113.000 hektarjev, to je za več kot 2% manj kot lansko leto. Poplave in druge neizgode so uničile 5% posevka. Povprečen donos znaša 11 metrskih centov na hektar. Žetev v Banatu in obdonavskih predelih je dala približno 1.3 milijona ton, ostalo odpade na Srbijo, Slavonijo in druge kraje.

Zitni režim in nadzorstvo vlade nad cenami pšenice je podaljšano tudi za letos. Prizad je dobil na razpolago za svoje intervencije 250 milijonov dinarjev. Cena je uradno določena: za franko šlep na Dunavu in Tisi Din 148.50 — 160.— za 100 kg, za franko vagon od Din 141 (južna Srbija) do Din 154 (zgornji Banat).

Na svetovnem pšeničnem trgu je cena nižja. V Liverpoolu notira pšenica 5,8 1/8 sh. ali 84.50 din za 100 kg. Naša pšenica je torej za 88% dražja.

Na notranjem tržišču je cena pšenice zasigurana in bo najbrže še narasla.

Glede izvoza nam zagotavlja klinška pogodba s CSR izvoz 10.000 vagonov, v Nemčijo (skupno z Avstrijo) pa 15.000 vagonov. Preferencialne ugodnosti so določene. Ostali izvoz se bo vršil samo proti plačilu v gotovih devizah. Zanimanje za našo pšenico v Italiji, Franciji, Angliji in Belgiji zagotavlja, da jo bomo lahko prodali.

PODLISTEK

Dr. J. B.

Paberki s potovanja po Jadranu (Gospodinu Franju)

Vpraševal sem potnike, katerih prtljaga je bila vsa prepleljena z reklamnimi listki hotelov iz vseh krajev sveta, tam od Buenos-Airesa, Tunisa, Biaritza, Varne, Hellouana, Assuana, da naj mi povedo brez laskanja, kakšni se jim zdijo naši kraji. — „Edinstveni, prekrasni, redkoke lepši!“ — S kakšnim toplim občutjem sem šele jaz zrl neopisljivo modrino našega morja, s kakšno ljubeznijo objemal milino svoje domovine!

„Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti!“

Tem bolj pa so me vznemirjali drobni dogodki, ki sem jih doživljal na svojem potu na Jadranu.

Komaj sem zasedel svoj naslonjač na palubi prelepega našega broda „Prestolonaslednik Peter“, že se mi pridruži mali triletni Ulle, živahen srčkan fantiček, vleče za gumbe moje suknje in mi odvezuje kravato. Sklenila sva prijateljstvo na prvi mah. Seznanil sem se seveda tudi z njegovo mamico, prelepo gospo Utto, ki je skrbno in prešerno begala in se upehaval za razposajenim dečkom, ki je bila vsa paluba polna njegove veselosti in živahnosti. Zrazil sem jermenčke svojih opank, da skočim za njim v morje, kamor sem mislil da mora vsak hip zdrkniti. Zopet je pri meni in s pestmi se mi zakadi v prsa. Mati ga uči in opominja, vsi se smejemo in šalimo.

„Tako torej, ti se hočeš z menoj sprijeti, bokati! Dobro, pa se postavi v bran!“ — Markiram sunek proti njemu in on se zavalil smeje na tla in noče vstati. — „Oho, mali Schmelling, knock out v prvi rundi!“ — Mamici se je povesil nos; vidno užaljena v svojem nemškem ponosu me je prezrla na vsej poti do Splita.

Čudim se, zakaj me skoro vsak kamorkoli stopim, v obednico našega broda, v naš hotel, v trgovino ogovarja predvsem nemški. Ogledujem se in opazujem, da spoznam na sebi znake nemške rase. Nič takega ne morem odkriti kot dobročudnega Kranjca. Ah da! Nosim svetlosive nogavice-dokolenke — skoro bele!

Na Korčuli.

V kristalno čistem jutru, v zraku še polnem miru in spokoja — na morju: „bonaccia“ — se grejem na skali in se pogrezam v sladko drema-vico. Sanjam li, da slišim napev stare avstrijske himne in

„Deutschland, Deutschland über alles!“

Kakor mora me muči ta napev na našem Jadranu, prepeva ga kor mladih deklic, ki jih dresira mlad in plešast učitelj vsako jutro, ko se vozijo v čolnu v kopalnišče. Derejo se na vse grlo. Če pri tem precej distonirajo, jih ne moti.

„Deutschland, Deutschland über alles!“

V istem zalivu srečam tri žabe — dva gospoda močnih trebuhov v sandolinu „Frosch“ z zastavico kljukastega križa — in Heil! Heil! odmeva po zalivu, ki ga domačini zovejo Palestina radi vil bogatih židov.

Na jako samotnem kraju se hočem okopati v morju. Pri tem zadenem na

prazno škatljico žveplenk iz volilne dobe v Avstriji: „Hier hinein dein ja!“ s puščico kažoč v širok krog s kljukastim križem.

Korčula! Mesto iz prekrasnega belega kamenja, rezanega tam na Vrniku in v Lombardi, obdelanega v znoju naših ljudi — zasanjano si v preteklost! Benetke so tu pustile sledove svoje umetnosti in renesanca, Turki so bili odbiti — Angleži so zgradili utrdbeni stolp na pobočju. V tvojih ozkih ulicah mi nenadoma zastane noga: skozi odprta vrata vidim na steni Mussolinijevo sliko: ves svet se je že boril za te, a ostala si naša, na veke naša!

Na bližnjem otoku Badiji je star romantičen frančiškanski samostan z gimnazijo in par stotinami gojencev preko leta. Sedaj v počitnicah pa prebiva tam precej velika kolonija ljudskoškolskih dečkov iz našega Srema — večinoma nemškega materinega jezika, vmes pa kakšen Hrvat in Srb. Vodijo, varujejo in nadzirajo jih študentje-visokošolci „aus Frankfurt am Main“: gotovo jim ne vcepujejo jugoslovanske državne zavesti in ne gojijo ljubezni do naše domovine, ampak uvajajo jih v nam tuje ideologije in jih odtujujejo naši državi. Pri tem jim izvrstno tekne kava, bel pšenični kruh in surovo maslo. Počutijo se dobro in nihče jih ne moti.

Tam preko korčulanskega kanala ob vznožju gore Sv. Ilije (964 m) na polotoku Pelješcu leži slikoviti Orebić s ponosnimi in lepimi vilami in hišami znamenitih naših pomorskih kapetanov. Na dolgem molu še blesti

v velikih belih črkah: „Zdravo, nado Jadrana!“ izza dni, ko se je vozil naš kralj Aleksander... Danes vežba gruča visokošolcev iz Salzburga: eins... zwei... eins zwei... gre na komando. Na komando v dvojne redove na desno, na komando poskok v morje, na komando ven iz njega eins, zwei... eins, zwei... Kakor takrat, ko je bila vojna in ni bilo več — ljudi. Na obali pa, pred hišo kjer prebivajo, vihra kljukasti križ v družbi naše državne trobojnice. In grof von D..., s katerim sva napravila nočno turo na vrh Sv. Ilije, da vidiva vzhod sonca izza bosanskih gora, mi skuša dokazovati, kako miroljuben da je nemški narod, ki mu je le v zabavo in za igro pruski drill in disciplina in tovarštvo.

Proč strah in temna misel, proč pusto občutje člana zvezanega in nesproščenečega malega naroda! Glej! Tam izabalkanskih gor vstaja mlado sonce, bleščeče in zmagoslavno. Pred njim beže in izginjajo sence, v vseh otenkih modrovijoličastih se niza hribovje tja v notranjost domovine. Tam izza balkanskih gor vstaja mlado jutranje sonce. Obrnem se. Tam daleč na zapadu slutim italijansko obalo, ki je še v mraku. Le otok Lastovo, tik za Korčulo, razločim kakor predaleč naprej iztegnjeno pest...

Tonko je barkaš, ki prevažna hotelske goste v mesto, jih vodi na izlete, ribari z njimi. Je fant izjemno lepe zunanosti, izoblikovanega telesa, izklesanih mišic, izredno inteligenten in prikupljiv. Skratka — Tonko je simbol Korčule. Ze na prvi vožnji mi pove, da namerava jeseni v Avstralijo. Zato pač, ker nima doma nobene bodočnosti. Govori perfektno hrvatski in italijanski, dobro nemški,

O vzrokih neuspehov na naši gimnaziji

Četrti odgovor na našo anketo

Nimam namena, da bi se spuščal globlje v izvor neuspehov na naših gimnazijah; o tem so poročali že marsikaj drugi. Zelo potrebno pa se mi zdi, da z ozirom na vedno hujšo poplavo zakotnega čtiva, takozvanih stripov, opomnim na dvojce posebnosti, ki sta mogoči le pri nas.

Ogromno število perijodičnih listov s kriminalno, seksualno-patološko vsebino, pisano v nemogočem jeziku je na razpolago za malenkostno ceno. Mladina sega po tej šundliteraturi in izdajatelj naravnost tekmuje, kdo bo postregel z najbolj bedasto vsebino in si nagromadil čim več denarja. Prav zaradi denarja brezvestneži zastrupljajo našo mladino in vendar se ni nihče našel, ki bi storil potrebne korake za prepoved teh listov. Šola težko kontrolira privatno življenje dijaka, naša ministva pa se ne zganijo. Namesto da bi ministvo, v katerega delokrog naj bi to spadalo zahtevalo pregled teh perijodičnih ilustriranih listov in vse, ki ne odgovarjajo, enostavno prepovedalo, se zato nihče ne zmeni in zaradi neka-

Novost: Stoječi srnjak za gorenjske lovce!

terih dobičkarjev puščamo našo mladino moralno propadati.

Dočim tu nihče ni ukrenil edino potrebnih korakov, so gimnazijski mladini v Kranju prepovedali posejanje knjižnic, tako Prosvetnega društva kakor one Narodne čitalnice. Zakaj se je to storilo prav pri nas je zelo čudno, drugje namreč te prepovedi ni! Dijaki morajo prebrati na leto gotovo število knjig naših pisateljev; da bi jim starši nabavili nove, je težko, ko zmorejo navadno komaj za šolske. Zato so si v današnjih težkih časih pomagali dijaki z javnimi knjižnicami, ki so jim nudile za malenkosten denar knjige na posodo. Toda prišla je prepoved. Zakaj je profesorski zbor prepovedal dijakom posejanje knjižnic je težko razumljivo? Možno je, da so si dijaki izposojali v knjižnicah tudi knjige z manjšo literarno vrednostjo. Prepričan pa sem, da so v knjižnicah še vedno boljše

malo angleški in mlouvi česki ter zna graditi in tesati znamenite korčulanske barke. V srce me dirne ko pomislim: zopet eden izmed tisočeri, ki jim domovina ne more dati lepe prihodnosti, eden izmed tisočeri, ki bo prodal tujini svojo mladost, svojo lepoto in moč, se vrnil izrabljen v rodni kraj ali pa utonil v svetu. Postala sva kmalu dobra prijatelja. Seznanil me je z mnogimi lepotami in zanimivostmi morja in svojega kraja. Ostal pa je nekako brezoseben: čutil sem, da mi še ni izdal vsega. Zagonetko sem odkril prav slučajno. Zvedel sem, da ni niti naš državljani, ampak italijanski podanik — optant. Zaskalelo me je to spoznanje, sramoval sem se svoje prostodušnosti in zaupljivosti v izražanju svoje nacionalne bolesti napram njemu. Izrečene so bile besede, ki bi ga morale kot tujega državljanja žaliti in boleti. To je spretno in tiho prikril. Vprašal sem ga naravnost, kaj da pravzaprav je in za koga čuti ter kakšni so njegovi duševni odnosi do svoje in do moje domovine. „Sem Korčulanec, navezan sem na svoj rodni kraj, ljubim ta kraj do brezumja. Da, šel bom v svet, pa samo zato, da si moram tukaj zgraditi svoj dom in tukaj obdelovati svojo zemljo. Bil sem star 6 let ko je oče optiral za Italijo, takrat ko se je obljubljalo nam, ki živimo iz rok v usta, vse dobrine tega sveta, so se nam nudile podpore, podpore in zaščite, se nam laskalo pa tudi grozilo. — V Italijo me ne vleče, tja niti ne smem: nimam legitimacije, nisem služil vojakov; zahajam v sokolsko telovadnico in se družim z domačini Hrvati. In slednjim nimam 5.000 dinarjev, potrebnih za pridobitev tukajšnjega državljanstva, kar ni tako lahko.“ — Preizkusil sem

knjige kot je perijodična šundliteratura.

Ne vem sicer, ali izvira ta prepoved naravnost od profesorskega zbora, ali je prišla od ministrstva? Na vsak način pa je potrebno, da se z novim šolskim letom posečanje knjižnic dovoli, prepove pa čitanje kriminalnih povesti. Razumljivo je, da morajo tu priskočiti šoli na pomoč tudi starši. Profesorski zbor pa naj potom prof. društva in prosvetnega oddelka banovine zahteva od ministrstva prepoved razširjanja šundliterature. Mislim, da morajo vzgojitelji mladine kot prvi napeti vse sile, da se odpravi z našega trga škodljiva literatura.

Pomagajte!

Od julija naprej je nova cesta Kranj-Strazišče odprta za avtomobilski promet, za vozni pa zaprta. Ta odredba je vsekakor upravičena, ker bi navadni vozovi res lahko občutno poškodovali provizorični gornji ustroj novega cestišča. Zato bi sedaj vsakdo pričakoval, da se bo poskrbelo tudi za vozni promet in da bo prejšnja, za ta promet rezervirana cesta, vzdrževana v odgovarjajočem stanju. Toda začuda, tega ni! Ta del ceste prav vidno propada in nihče

V nedeljo 7. avgusta t. l.

več se zanj ne briga. Cestarja ni več na spregled, nikogar, ki bi odstranil skale in kamenje, ki bi zadelal jame na cesti, nikdo ne skrbi za izogibališča, ni ga, ki bi očistil robove ceste in tako preprečil neizbežne nesreče, do katerih mora priti.

Kakor slišimo, bo z začetkom septembra nova cesta — vsled tlakovanja — zaprta tudi za avtomobilski promet tako, da se bo po stari cesti gibal zopet celoten promet. Kakšen nered bo tedaj nastal tu in koliko resnih prometnih nesreč nas še čaka. Smatramo za svojo dolžnost, da opozorimo javnost in prizadete uradne kroge na te **nemogoče razmere in na posledice**, ki vsled tega vsekakor kaznivega nereda lahko nastanejo.

ga, da vidim, kje je njegova duša, njegovo srce. Ponudil sem mu — in držal bi besedo — tistih 5.000 din. Spretno se je izmaknil. Da ste mi jih ponudili pred par leti, bi vam bil hvaležen. Danes vaša plemenita žrtev nima smisla, ker v jeseni odpotujem in kot italijanski državljani — **se bom lažje prebil v svetu.** — Lahko in sladko je biti pripadnik velikega in oblastnega naroda: vso zaščito in zaslonbo čuti nad seboj, ponos in čast. Duhovne in kulturne vezi ga trdno vežejo na svoj narod. Težko je, zato pa tem bolj plemenito, večje ljubezni in notranje trdnosti je potrebno pripadniku malega naroda.

„Hodil po zemlji sem naši in pil nje bolesi.“

Ti drobni dogodki, neznatni in majhni pa tako pomenljivi so mi glasno govorili, kako veliki narodi z neobičajno skrbjo, s pretkano propagando utrjujejo državno in narodno zavest, kako skrbje z izrednimi žrtvami za sleherno dušo, da ne utone v morju tujine in se ne porazgubi v pesku daljine, goje in negujejo sleherno srce, da ostane tesno priklenjeno na kulturno in duhovno žarišče matere-domovine.

Tam na severni naši meji, tam v Mariboru pripravljajo tabor v proslavo 20-letnice Jugoslavije: tam naj se utrdi tudi naša narodna in državna zavest, tam naj se vname iskra in zažge zopet enkrat mogočen plamen navdušenosti, kot je gorel takrat ob rojstvu Jugoslavije v vseh naših srcih. Čas je zato...

Jadranski stražarji! pozivljam vas, udeležite se te proslave v čim večjem številu!

Domače vesti

Dr. Ivan Kimovec

V sredo zvečer je nenadoma preminul v Ljubljani odvetnik dr. Ivan Kimovec, ki je šele pred dobrimi dvema leti preselil svojo odvetniško pisarno iz Kranja v Ljubljano. Ugledni pokojnik si je v kratkem času svojega bivanja v Kranju pridobil simpatije vseh, ki so ga poznali in znali ceniti njegov vedri značaj ter njegovo včasih tudi pikro, toda nikdar žaljivo odkritosrčnost. Pošten in nepokupljiv je delil ne oziraje se na levo in desno zaslužene lekcije, nato dobrohotne nasvete in končno — če si se res poboljšal — tudi hvalo, na katero je bil lahko vsakdo, ki je bil deležen, upravičeno ponosen. Odhod dr. Kimovca iz Kranja so gotovo obžalovali vsi njegovi prijatelji in znanci, toda ni se dal prepričati; odšel je in vedno nasmejanega ter vedrega gospoda doktorja ne bomo več srečavali na naših potih... Mir njegovi blagi duši! Neutolažljivim svojcem najiskrenejše sožalje!

Mesto odgovora...

O prepričanju in veri.

Odlomek iz razgovora med učiteljem Jermanom in župnikom v Cankarjevih „Hlapcih“, III. dejanje.

Jerman: „Počastili ste me, da ste prišli v to mojo siromašno izbo.“

Župnik: „Vi niste podobni tistim, ki so pocepali na kolena, ko so se tla

celodnevno in zaključno

zamajala; moški ste in poštenu, rad bi vam roko dal v prijaznosti; in toplejše bi jo stisnil nego spolzke roke tistih, ki jih mole naproti. Zato sem vam razložil, kako malo je potreba, da... da prestopite ta plitki jarek med nama.“

Jerman: „Nič drugega torej, nego skriti in zatajiti to malo, kar je razuma v glavi in to malo, kar je poguma v srcu?“

Župnik: „Prepričanje, naziranje, mišljenje, vera in kolikor je še teh besed — ne vprašam vas zanje. Kajti ena beseda je, ki je živa in vsem razumljiva: oblast. Živa je od vekomaj, vseh besed prva in zadnja. Pokori se, ne upiraj se, je poglavitna zapoved; vse drugo je privesek in olupšava. Kdor se ravna po tej zapovedi, mu bodo grehi odpuščeni, kdor jo prelomi, bo smrti deležen. — Prišel sem, da vam to povem, preden se vam izpolni sodba, ki jo sami zahtevate. Moja duša bo čista.“

Z REDNIM PLACEVANJEM NAROČNINE nam prihranite mnogo truda in nepotrebnih stroškov. Letna naročnina „Sobote“ znaša 45. polletna 23, mesečna pa 4 dinarje. Naš poštnočekovni račun ima št. 17497 ter se glasi: Uredništvo in upravištvo „Sobote“ Kranj

Po daljšem trpljenju je preminula gospa Fani Blagne-tova, restavraterka v Kamniku. Blaga pokojnica je vodila pred leti v Kranju znano Jahačevo gostilno, potem pa hotel „Jelen“ ter je bila vsled svoje vedno vedre ljubeznivosti in odkritosrčne prijaznosti splošno priljubljena ter spoštovana od cele Gorenjske. Bodi ji lahka zemlja domača! Razžaloščenim svojcem najiskrenejše sožalje!

Zapora ceste. Na prejšnjem okr. cest. odbora v Kranju odredim radi gradbenih del na banovinski cesti Cerklje-Vodice-Tacen v km 15.230 v Zg. Brniku za vsa vozila zaporo te ceste pri obstoječem ban. lesenem mostu preko potoka Mlinščica za dobo od 8. avgusta do 10. septembra 1938. — Promet je usmeriti na občinsko cesto pred gasilskim domom preko lesene občinskega mostu potoka Mlinščice na desni strani ban. ceste v smeri iz Cerklje in preko novega bet. obč. mosta preko potoka Ovšice do križišča ban. ceste z obč. cesto v Zg. Brnik-Voklo. Srez. načelnik

Današnji podlistek „Paberki s potovanja po Jadranu“ zasluži, da ga vsak Slovenec pazljivo prebere, premisli in si ga vtisne ne samo v srce, temveč tudi v glavo in se po dobljenih naukih ravna — doma in povsod!

Streleške tekme se bodo nadaljevale in končale prihodnjo nedeljo na strelišču v Struževem. Streleška družina je pripravila za vse tekmovalce (člane ali nečlane) prav lepa darila, med temi tudi novo kolo, ki ga bo dobil najboljši strelec na zmagovalni tarči. Vseh daril je nad 50 tako, da bodo vsi prišli na svoj račun. Tudi na mladino se ni pozabilo. Tekmuje se cel dan do 5. ure popoldan.

OPERNA PREDSTAVA „BOHEME“ bo 11. avgusta t. l. v Trstu, kamor Vas popelje Putnik v udobnih avtobusih po nizki ceni. Informacije pri Putniku, Kranj Prijave do 9. avgusta.

Na zadnji občinski seji smo med drugim tudi uradno zvedeli, da so se tovarne uprle pavšaliranju trošarin, češ da so itak že dale posojilo za novo šolo. Proračunski deficit bo torej znašal nad 700.000 din., krile ga pa bodo, kakor je g. župan povedal — tovarne, ki so se na okrajnem glavarstvu k temu obvezale. Katere tovarne, po kakšnem ključu, kolik deficit in kako — s posojilom, darilom, podporo — tega pa g. župan ni razložil, najbrže vsled tega, ker se noben za občinski blagor skrbeči odbornik za take malenkosti ne zanima in je to zadeva — davkoplačevalcev. — Predsednik finančnega odseka g. Fock je podal računski zaključek „Mestne hranilnice“ za leto 1937, iz katerih posnemamo, da je ta zavod eden najsolidnejših na celi Gorenjski, če ne v Sloveniji sploh: kljub temu, da je bilo odpisanih v pretek-

tekmovanje v Struževem

lem poslovnem letu vseh 25% zaščitenih kmet. posojil v znesku 349.000 din., izplačuje naša „Mestna hranilnica“ vse vloge — stare in nove — v polnem obsegu ter je v tekočem letu likvidirala med drugim tudi nalozbo mestne občine za novo šolo, ki je znašala nad 1.800.000 dinarjev. Vloge na knjižice in tekoče račune so narasle na 42 in pol milj. din., kar je vsekakor najjasnejši dokaz za zaupanje, katero kranjska „Mestna hranilnica“ povsod uživa. — Prosvetnemu društvu je „Mestna hran. votirala za dozidavo Ljudskega doma 100.000 dinarjev, kar je občinski odbor soglasno odobril. — V smislu kolektivne pogodbe so se vsled rastoče draginje zvišale soglasno plače mestnemu delavstvu za 20%. Ta sklep dokazuje, da naš občinski odbor socialno čuti in ne odreka delavcu, kar mu gre. Svetovali bi le, da občina v istem smislu vpliva tudi pri drugih večjih privatnih podjetjih in tovarnah, da tudi ta zvišajo draginji primerno plače svojim nastavljenecem in delavcem. Zato je prav, da gre občina z lepim zgledom naprej. — Občinski odb. Miha Košnik s Primskovega je

Hotel Stara pošta, Kranj

Vsak večer vrtni koncert s plesom!

Toči se Plzensko pivo

Žive postvri in raki se dobe stalno

vložil dva nujna in zelo upravičena predloga, da se namreč za Primskovo izvrši imenovanje ulic in razdelitev novih hišnih števil, ker vlada sedaj v tem pogledu tak nered, da se niti domačini ne spoznajo več v lastni vasi. Drugi predlog zahteva zboljšanje javne razsvetljave, ki je sedaj pod vsako kritiko, po zimi pa naravnost ogroža življenje vsakogar, ki ima opravka na Primskovem. — Na predlog štirih članov uprave je bil soglasno in z aplavzom imenovan notranji minister g. dr. Anton Korošec častnim občanom mesta Kranja. Mislimo, da je g. dr. A. Korošec že toliko zaslužen za slovenski narod, da bi to imenovanje tudi na kranjski občini lahko uvrstili med prve točke dnevnega reda, ne pa med slučajnosti.

PROMENADNI KONCERT Kranjskega glasbenega društva se vrši v soboto dne 6. t. m. ob pol 9. uri zv. na glavnem trgu. V ne deljo 7. t. m. pa DRUŠTVENA VESELICA NA VRTU HOTELA KRANJSKI DVOR. Vse prijatelje godbe najvljudneje vabimo.

VIII. češka veselica, katero je priredila „Češkoslovaška beseda“ na vrtu župana g. Križnarja v Stražišču je izpadla kljub večernemu dežju proti vsakemu pričakovanju. Prireditev je počastil s svojo navzočnostjo češkoslovaški poslanik na našem dvoru eksc. Lipa s soprogo, ki je zbral okoli sebe svoje rojake in v nevezanem razgovoru pojasnil današnji politični položaj CSR, povedal, da je pozicija Češkoslovaške republike trdna in neomajna ter priporočil predvsem samozavest in prepričanje v zmago pravice in demokracije. Veselice se je udeležil tudi g. ing. Minovsky, konzul CSR v Ljubljani, g. dr. Egon Stare, predsednik JC lig s soprogo, kapetan g. Milutinović s soprogo, predsednik združenja trgovcev v Kranju g. Berjak, starosta gorenjske sokolske župe g. Špicar, starosta sokolskega društva Kranj g. Završnik in mnogo drugih. Prav je, da se tudi na ta način poglobljajo prijateljske zveze z našimi bratskimi češkoslovaškimi prijatelji.

IZLETNIKE IN PLANINCE opozarjamo na današnji oglaš restavracije „BALKAN“ v Kranjski gori!

Z lovsko latinščino bo končano, če se ne udeležite tekmovanja na tarči „Srnjak“, ki bo postavljena sporazumno s tuk. lovskim društvom na nedeljskem nagradnem tekmovanju kranjske strelske družine v Struzevem. Kdo bo še verjel resničnim in neresničnim lovskim zgodbam, če bo videl, da se junaški „Jogri“ ne upajo svojih sposobnosti pokazati pred javnostjo. Nagrad je nabranih že nad 15, od katerih predstavlja prvo nabasan nahrbnik z vsem provijantom in in potrebščinami za nedeljskega lovca pa tudi vse ostale so velike in praktične vrednosti za prijatelje tega športa. Za brezhubno organizacijo in poštenost pri razdelitvi nagrad tarče „Srnjak“ bodo skrbeli kranjski lovci sami pod vodstvom znanega lovca na medvede, ki je že večkrat dokazal, da je kos tudi še težjim nalogam. — **Zato v nedeljo 7. t. m. vsi lovci na strelišče v Struzeve!**

Združenje krojačev in krojačic se udeležijo proslave 15-letnice obstoja tovariškega združenja na Jesenicah dne 7. t. m. in vabi članstvo, da se tega izleta udeleži v čim večjem številu. Skupen odhod iz Kranja ob 6. uri zjutraj (turistovski vlak). Prijave in informacije pri združenju.

En zelo ugleden gospod je v nekem aktu — katerega bom objavili, ko bo čas zato — že napovedal skorajšen konec „Sobote“, obenem pa najavil že naslednika, najbrže v prepričanju, da se dobre in poštene stvari ne da ubiti niti z najmočnejšimi in najvplivnejšimi pomagači.

DOZNOST VSAKEGA PRIJATLJA „Sobote“ je, da z NABIRANJEM NOVIH NAROČNIKOV, S PRIDNIM DOPISOVANJEM IN REDNIM PLAČEVANJEM NAROČNINE podpira ob vsaki priliki in povsod idealna stremeljenja našega lista.

CERKLJE

Obrtniško društvo je pri dveh veselicah naredilo 900 din zgube. Kdo je kriv? Največ nestrpnost gotovih dobro znanih zagrizencev, nadalje intrige starega odbora, pa tudi neodločnost sedanjega. Sicer pa: Čez sedem let...

SKOFJA LOKA

Strokovna skupina oblačilnega delavstva JSZ v Skofji Loki razvije in blagoslovi v nedeljo 7. avgusta svoj delavski prapor pod pokroviteljstvom staroste JSZ g. Goslinčarja s sledečim sporedom: Ob pol 9. uri dop. razvije in blagoslovi prapora v farni cerkvi, nato sv. maša; po sv. maši zborovanje kršćanskega delovnega ljudstva na glavnem trgu. — Popoldan ob treh prosta zabava v gost. Plevna. Sodeluje godba Ljubnik

IZLETNIKOM PLANINCEM PRIPOROČAMO RESTAVRACIJO BALKAN V KRANJSKI GORI

DOBRA DOMAČA POSTREŽBA, PRIJAZNI PROSTORI, NOVA VERANDA. — V TRGOVINI KRASNI SPOMINKI, DELIKATESA IN VEDNO SVEŽI KRUH IZ LASTNE PFRARNE

HISA UTEMELJENA
LETA 1636

PRIPOROČA SE LAVTIŽAR JOŽE

FOTOAMATERJI

KAR BOSTE FOTOGRAFIRALI VAM PRVOVRSTNO RAZVIJE, KOPIRA IN POVEČA V NAJKRAJŠEM ČASU

OVSISE

Opozorilo! Vse lastnike psov najresnejše opozarjam, da imajo moji lovci strog nalog, da postrele vse pse, ki jih zalotijo v mojem lovišču bodisi na polju bodisi v gozdu, ker so psi mladi in onemogli divjačini sedaj posebno nevarni. Pripominjam, da v času dokler se nahaja žito na polju tudi lovskih psov ne bo na teren in zato pričakujem, da bo vsak upošteval gornje svarilo. **Divje lovice, zanjkarje in druge škodljivce** lovišča pa opozarjam, da se bo v vsakem dokazanem slučaju postopalo proti vsakomur brez izjeme **strogo po zakonu in brez parda.**

Najemnik lovišča
občine Ovsise

BREZJE

Letno telovadišče sokolske čete Brezje-Mošnje je po določbi okr. glavarstva v Radovljici že predstavljeno v isti oddaljenosti kakor je bilo dovoljeno od občine Mošnje v letu 1932. Občina Brezje mora po pogodbi nabaviti mednarodni cestni znak do 1. avg., kar se do danes še ni zgodilo. Ta odločba pa ni vseh gotovi gospodi, ki je bila že trdno prepričana, da bodo morale „sokolske planke“ enostavno zginiti z Brezij in se zato čudijo, da se je Sokol moral umakniti — kakor je bilo itak prvotno predvideno — samo za 16 metrov. Ljubi Bog, ki ne pozna ne klerikalnih in ne liberalnih zakupnikov vere in nacionalisti, pa bo že še nadalje skrbel, da tudi na Brezjah ne zrastejo „fantovske planke“ do neba. Jesenice

ZIROVNICA

Okrožni zlet sokolskega društva Zirovnica-Breznica, združen s svečano otvoritvijo sokolskega doma in proslavo 20-letnice Jugoslavije se vrši v nedeljo 7. avgusta t. l. v Zirovnici po sledečem sporedu: **na predvečer 6. avgusta** razsvetljava na telovadišču in pred domom ter promena koncert godbenega društva „Stol“ iz Zirovnice; v nedeljo ob 10. uri skušnje, ob 14.45 povorka, ob 16. uri otvoritev doma, ob 16.30 javna telovadba vseh oddelkov. — Po telovadbi prosta zabava.

JESENICE

Združ. krojačev in krojačic na Jesenicah priredi v dneh 7.—10. avg. razstavo svojih izdelkov v prostorih osnovne šole na Jesenicah. Otvoritev 7. avgusta ob 9. uri dop. Razstavljeni bodo tudi dela krojačev, krojačic, vajencev, vajenk ter obrtne šole. Občinstvo pozivamo, da si izdelke ogleda in pravilno oceni vrednost in delo naših domačih obrtnikov.

KOLICEVO

Malokdaj se oglašimo iz našega kraja, danes pa par vrstic o delavski veselici na Količevem. Papirničarji

vsako leto priredimo veliko delavsko veselico s plesom na vrtu gospe Ivanke Jerman, da tudi delavec, ki mora celo leto garati, saj trenutek pozabi na svoje bedno življenje, in se nekoliko razvedri na svoji prireditvi, katera vsako leto lepše uspeva. Saj pridejo delavci na to veselico iz celega kamniškega okraja. Letos so pa prišli kar s štirimi avtobusi, ko so se vračali iz Zagorja. Pa tudi kmetje, trgovci in obrtniki iz celega okoliša nas obiščejo. To pa silno boli neke vrste „tičke“ in so letos skušali to delavsko slavnost motiti s tem, da so napravili kratek stik na električnem vodu, misleč, da so napravili bog ve kakšno junaštvo, toda jih je pošteno ogoljufalo. Delavstvu daje vsako leto tovarna J. Bonač prosto luč, vsled tega je bila samo gostilna Ivanke Jerman v temi, med tem, ko je bil veselčni prostor bajno razsvetljen. Ker delavska veselica vsako leto tako lepo uspe, boli prav posebno gospode, ki se zbirajo pri „Našem listu“ v Grobljah, kateri vsako leto v svojem listu točijo bričke solze. Zato priporočamo vsem onim, ki se mučijo, da veselica na Količevem ne bi uspela, naj se peljejo s svojimi avtomobili in ljubiciami v samoto, kjer si bodo pomirili svoje razburjene živce, in jih nekaj še ohranili za drugo leto. Opazovalec prireditve

Dopis iz Koroške Bele

Za novo šolo

Vprašanje gradnje nove ljudske šole v naši občini se vleče tako počasi, kot se vlačijo po nebu jesenske meglice. Občinska uprava si prizadeva na vso moč, da bi se z gradnjo pričelo čim prej, toda prehiteti se nič ne da. Pot uradnega konjčka je preprežena z nešteti klanci in paragrafi. No pa po dolgem naporu je stvar le prišla tako daleč, da je bila razpisana za dne 25. junija prva javna licitacija. O poteku te licitacije je župan Perko na seji občinskega odbora, ki se je vršila dne 12. julija, podal sledeče poročilo. Prva javna licitacija za gradnjo šole ni uspela. Interesenti so se pred licitacijo pogovorili in niso stavili nobenih ponudb. To svoje ravnanje so opravičevali s tem da je gradnja šole z „Aristos“, to je z volto opeko zelo draga, posebno še sedaj, ko so „združene opekarne“ pogorele in bo prišla v upoštevanje samo opekarne v Celju, ki bo tako lahko dražje prodajala svojo opeko.

Občinska uprava vsled tega neuspaha ni klonila, temveč je takoj razpisala za 16. julij drugo javno licitacijo. Za to licitacijo se je domačim podjetnikom znižala kavicija, da bi se jim omogočila čim večja udeležba.

Odličen in premišljen nastop župana in občinske uprave je imel uspeh. Ob določeni uri je bilo vloženi 7 ponudb. Za prvo skupino del, t. j. težaška, betonska zidarska, zemeljska,

MALI OGLASI

Vsaka beseda Din 1.—; Iskanje služb in mali oglasi soc. značaja vsaka beseda 50 para; prve tri besede debeleje tiskane. Uprava „Sobote“ Kranj, Bleiweisova 7

Sobo pripravno za pisarno, v bližini pošte vzamem takoj v najem. Ponudbe na upravo pod „Zmerna cena“.	Dobro ohranjen pisalni stroj kupim takoj. Ponudbe s ceno in tipu na upravo „Sobote“.
Stanovanje soba s kuhinjo se odda 1. septembra v Struzevem 32.	Kupujem stalno steklenice od črnih in podobne. Ponudbe pod „Steklenice“ na upravo „Sobote“.

Več lepo ležečih parcel

v najbližji okolici Kranja, primerne za stanovanjske hiše ali pa tudi za večje podjetje se po ugodni ceni odproda. Vprašati v gostilni Benedik Franc, Stražišče.

Tiskarna „Sava“ d. d. Kranj

Knjigarna — Knjigovoznica — Štampiljke
Zaloga vseh šolskih potrebščin

železobetonska in krovna dela je bilo stavljenih 5 ponudb. Za drugo skupino del to so tesarska, pa so bile stavljene 4 ponudbe, ker sta dve podjetji stavili ponudbe za obe skupini del. Po pregledu stavljenih ponudb je licitacijska komisija predlagala občinskemu odboru, da se odda prva skupina del tvrdki „Zidarski mojstri“ d. z. o. z. iz Ljubljane kot najnižjemu ponudniku, druga skupina pa Petkoš Ivanu, tesarskemu mojstru iz Jesenic z ozirom na to, ker je izmed dveh enakih ponudnikov to domače podjetje.

Na občinski seji 20. julija je župan prečital zapisnik druge licitacije. Ker se nihče ni oglasil k besedi, je stavlil predlog komisije na glasovanje. Predlog je bil brez debate soglasno sprejet. Ta seja je bila za naše razmere edinstvena stvar. Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

H koncu članka naj bosta zapisani še dve novici, ki sta z našim šolstvom v zvezi. Prva je ta, da je „Kranjska Industrijska Družba“ tako navdušena za prospeh naše šole, da je prošnjo občine za podporo pri gradnji gladko — odklonila. Druga novica pa je ta, da se na naši šoli zopet uvedejo trije oddelki, ki so bili ukinjeni. „Slovenec“ je bil nad tem uspehom tako navdušen, da je objavil to vest, še predno so priromali k nam na Belo kakšni uradni akti.

SPORT

I. pokalna nogometna tekma S. K. „Meter“ : S. K. „Vaga“

v nedeljo 7. avgusta ob 18. uri na igrišču S. K. Kranj za pokal Združenja trgovcev v Kranju

S. K. Savica v Stražišču priredi 13. in 14. avgusta svoj IV. sportni dan. Na sporedu je:

13. VIII. ob 9. uri zvečer nočna nogometna tekma na igrišču S. K. Savice
14. VIII. ob 6. uri zjutraj kolesarske dirke v dveh kategorijah ob 9. uri balkanska štafeta ob pol 10. uri cross-country-6000 m ob 4. uri popoldne nogometna tekma z S. K. Ljubljano

Po tekmi velika sportna zabava v Sokolskem domu, kjer svira vojaška muzika 40. p.p. iz Ljubljane.

Vabimo klube, da prijavijo svoje člane za kolesarske in lahkoatletske točke.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
NEODVISNEGA TEDNIKA „SOBOTA“

KRANJ
BLEIWEISOVA UL. 7

Kranj, datum poštnega pečata.

P. n.

Z odlokom NOTRANJEGA MINISTRSTVA št. I. 28816 z dne 10. avgusta 1938 je na osnovi čl. 14 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o tisku PREPOVEDANO vsako nadalnje IZHAJANJE NAŠEGA TEDNIKA „SOBOTA“.

Za izkazano zaupanje in naklonjenost se najlepše zahvaljuje ter

še unaprej priporoča
KONZORCIJ „SOBOTE“
Kranj

OBRAČUN:

S 15. avgustom znaša Vaše dobroimetje Din ter Vam je od 15. sept. na razpolago.

S 15. avgustom znaša Vaš dolg Din 16-, katerega izvolite do najkasneje 10. sept. poravnati potom priložene poštne položnice.